

Motie ingediend door de fractie Ecolo-Groen en de Lijst van de Burgemeester en geamendeerd door de fractie MR-OpenVLD om toegankelijke en nabije geldautomaten in Sint-Gillis te garanderen

Overwegende dat de toegang tot bankverrichtingen en cash geld, onder andere op een redelijke afstand van de woonst, een recht is voor de burgers dat beschermd dient te worden;

Overwegende dat cash geld veerkrachtig is, de financiële inclusie bevordert en voor sommige gezinnen een steun voor besparingen blijft en dat de toegankelijkheid tot cash geld derhalve een uitdaging is voor de democratische samenleving en voor de bescherming van het privéleven;

Overwegende dat een onredelijke afstand tot de geldautomaten een groter probleem vormt voor personen met een beperkte mobiliteit, bejaarden, personen met een handicap of digibeten, personen die niet actief zijn op het internet en geen gebruik maken van digitale bankdiensten;

Overwegende dat personen die moeilijkheden ondervinden bij het uitvoeren van al hun online bankverrichtingen vaak mensen zijn die het risico lopen in de precariteit te belanden of in een precare situatie leven;

Overwegende dat het verdwijnen van geldautomaten een probleem is voor de uitbating van veel handelszaken, onder andere kleinhandel, marktkramers, ambulante handelaars, kermisactiviteiten of cafés;

Overwegende de basisbankdiensten zoals gedefinieerd in hoofdstuk 8 van titel 3 Betaaldiensten, de artikelen VII.56/1 tot VII.59/3 boek VII Wetboek van economisch recht, waaronder volgende verrichtingen vallen: "deposito's, geldafhalingen, overschrijvingen, permanente opdrachten, domiciliëringen, uitvoering van betalingsverrichtingen met een betaalkaart of soortgelijk instrument"

;

Overwegende dat, volgens de Europese Centrale Bank, 15% van de Belgen in 2020 van mening was dat het in ons land tamelijk moeilijk of heel moeilijk is om toegang te hebben tot een geldautomaat, juist na Malta (21%), Griekenland (17%) en Litouwen (16%);

Overwegende dat 58% van de betalingen en 33% van de waarde van alle transacties die in 2019 door particulieren zijn uitgevoerd, in België nog gebeurd zijn met cash geld;

Overwegende dat tussen 2008 en 2020, het aantal bankkantoren in België gedaald is van 8.259 naar 4.232;

Overwegende dat er eind 2020, 6.912 geldautomaten waren, verdeeld over 3.995 plaatsen. Volgens de voorspellingen van de Nationale Bank zullen dit er eind 2025 nog 4.037 zijn, verspreid over 2.204 plaatsen;

Overwegende dat volgens de Koning Boudewijnstichting, vier burgers op tien dreigen terecht te komen in een toestand van digitale kwetsbaarheid, in het bijzonder alleenstaande vrouwen, ouderen en zij die socio-economisch en cultureel minder begunstigd zijn;

Overwegende dat het GPDO het gewest opneemt in het perspectief "De stad op 10 minuten" waardoor het voor de burgers mogelijk moet zijn om in deze straal nabijheidsdiensten te vinden die in het dagelijks leven onontbeerlijk zijn, zoals geldautomaten, zonder toevlucht te moeten nemen tot overbodige verplaatsingen;

Overwegende dat een beperkte toegankelijkheid tot geldautomaten in de hoofdstad van Europa nadelig kan zijn voor het toerisme en de daarmee gepaard gaande handel, die daar gewoonlijk voordeel uit haalt;

Overwegende dat de bankagentschappen en geldautomaten de afgelopen jaren in verschillende delen van de gemeente zijn verdwenen, waardoor er onvoldoende geldautomaten zijn om aan de behoeften van de bevolking te voldoen, zoals blijkt uit de lange wachtrijen voor de laatste agentschappen die deze diensten aanbieden;

Overwegende dat de banksector herhaaldelijk overheidssteun gekregen heeft en opdrachten van algemeen belang heeft;

Overwegende het Batopin-project dat is opgezet door de banken Belfius, BNP Paribas Fortis, ING en KBC, en dat tot doel heeft om een bankneutraal netwerk van geldautomaten uit te rollen;

Overwegende dat de vier banken van het Batopin-consortium 73% van de in België geïnstalleerde geldautomaten in handen hebben en hun rationaliseringsproject bijgevolg zou kunnen leiden tot het verdwijnen van 38% tot 44% van de geldautomaten in België;

Overwegende dat het consortium Batopin thans niet garandeert dat hun toekomstige automaten tussen 6 en 22 uur toegankelijk zullen zijn en basisbankdiensten (overschrijvingen, stortingen, enz.) zullen aanbieden, en dat het evenmin garandeert dat voor geldafhalingen geen extra kost zal worden aangerekend;

Overwegende dat het consortium Batopin stelt "neutrale CASH-punten" te willen installeren op het Sint-Gillisvoorplein, aan de Bareel van Sint-Gillis en in de buurt van de Defaczstraat en de Faiderstraat;

Overwegende dat de gemeente Sint-Gillis, via de Regie voor Grondbeleid, met Batopin onderhandelt over de installatie op korte termijn van nieuwe automaten op het Sint-Gillisvoorplein, met name op de commerciële benedenverdieping waar onlangs het ING-agentschap is uitgetrokken, en dat binnenkort een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning zal worden ingediend;

Overwegende dat het consortium Batopin aankondigt een diagnose op het terrein uit te voeren om na te gaan of het nodig is andere geldautomaten op andere locaties in de gemeente te plaatsen;

Overwegende dat neutrale geldautomaten van het consortium Batopin de huidige geldautomaten van BNP Paribas-Fortis, KBC, ING en Belfius moeten vervangen; dat volgens het huidige project een vermindering van het aantal geldautomaten dan ook waarschijnlijk is;

Overwegende dat het zevende beheerscontract van Bpost bepaalt dat Bpost zich ertoe verbindt te zorgen voor de aanwezigheid van een geldautomaat in alle gemeenten waar deze dienst momenteel niet door een andere financiële instelling wordt aangeboden, en in dit verband een tempo voor de uitrol ervan vaststelt;

Overwegende dat ook in sommige MIVB-stations zoals in het Zuidstation, de Hallepoort en Louiza geldautomaten beschikbaar zijn, die momenteel door de Beobank worden bevoorrad; dat het station

Albert, dat vlakbij de gemeente Sint-Gillis ligt en binnenkort een belangrijk multimodaal knooppunt van het openbaar vervoer wordt, nog geen geldautomaat heeft;

Overwegende de noodzaak om een geografische dekking en een toegankelijkheid per uur van geldautomaten en basisbankdiensten te waarborgen;

Overwegende dat bijzondere aandacht moet gaan naar de praktische toegankelijkheid van deze toekomstige neutrale geldautomaten (toegangsdeur, aanwezigheid van eventuele treden, hoogte van de schermen, enz;).

De gemeenteraad van Sint-Gillis

Vraagt aan het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Gillis om:

Alle maatregelen te nemen om, onder andere op vlak van stedenbouwkundige vergunningen, de plaatsing van geldautomaten (met inbegrip van bankdiensten) te vergemakkelijken en in het bijzonder voor bejaarden, personen met een handicap of kwetsbaren (toegangsdeur, eventuele trappen, hoogte van de schermen, ...);

Met deze behoefte rekening te houden wanneer een geschikte gemeentelijke ruimte vrijkomt en per geval te overwegen deze ter beschikking te stellen om het aantal geldautomaten in de wijken van Sint-Gillis te verhogen;

De gesprekken verder te zetten die lopen over de plaatsing van nieuwe verdelers op het grondgebied van Sint-Gillis;

De opleiding in online betalingen opnieuw aan te bieden voor de ouderen en kwetsbare personen;

Vraagt aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om:

Bij het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA) een onderzoek te bestellen om, in partnerschap met de Nationale Bank van België, Brulocalis, Test Aankoop, Financité en alle andere betrokken verenigingen, het minimumaantal geldautomaten op het Brussels grondgebied vast te leggen, per gemeente en per wijk rekening houdend met het doel van een "stad op 10 minuten";

Aan de economische agentschappen in Brussel en aan perspective.brussels te vragen een strategie te ontwikkelen voor de prospectie van plaatsen van inplanting van geldautomaten in het Brussels Gewest;

Initiatieven om een geografische dekking en toegankelijkheid van geldautomaten en basisbankdiensten te bestuderen en aan te moedigen;

De opening van deze geldautomaten tussen 6 en 22 uur 7d/7d te verzekeren;

In overleg met de betrokken sectoren erop toe te zien dat voor elke Brusselaar een geldautomaat ter beschikking is op hoogstens 10 minuten wandelafstand van de woning en dat er voldoende toestellen zijn om lange wachtrijen en snelle lege toestellen te voorkomen; Dit alles rekening houdend met de studie van perspective.brussels hierover;

Ervoor te zorgen dat de geldautomaten toegankelijk zijn voor bejaarden, personen met een handicap en de meest kwetsbaren;

De MIVB te vragen het station Albert op te nemen in haar volgende overheidsopdracht voor automaten in (pre)metrostations;

Vraagt de federale regering om:

Transparant te communiceren naar alle overheidsniveaus over het werk dat binnen het overlegplatform CASH wordt verricht;

De bevrozing te eisen van alle lopende projecten voor de rationalisering van het netwerk van geldautomaten;

Met betrekking tot de uitrol van geldautomaten:

Een netwerk van geldautomaten op het Brussels grondgebied te garanderen dat beantwoordt aan de specifieke kenmerken van elke gemeente en een dicht stedelijk weefsel, buiten een vast en louter theoretisch kader;

Een relevante toegankelijkheid en nabijheid op het gehele Brusselse grondgebied mogelijk te maken, waarbij ook, als bijkomende maatregel, de mogelijkheid wordt overwogen om in bepaalde situaties mobiele geldautomaten in te zetten;

De mogelijkheid op te nemen om in mobiele geldautomaten een bepaald aantal verrichtingen uit te voeren, zoals overschrijvingen of het raadplegen van saldi en rekeninguittreksels;

Indien nodig, de kwestie van de toegankelijkheid en de nabijheid van geldautomaten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor te leggen aan het Overlegomité;

Banken aan te moedigen om hun klanten meer informatie en opleidingen over digitale diensten te verstrekken; zo nodig in overleg met gebruikersverenigingen (personen met beperkte mobiliteit, ouderen, enz.);

Bij het consortium Batopin (Belgian ATM optimisation initiative) aan te dringen op het belang van overleg met de plaatselijke autoriteiten en de verenigingen van gebruikers, inclusief de joint venture JoFiCo (Joint Financial Company) en Bpost voor de plaatsing van de geldautomaten op strategische plaatsen in de gemeentes om zo, in alle veiligheid voor de gebruikers, de beste toegang ervan en beschikbaarheden die overeenkomen met de werkelijke noden van de burgers te verzekeren;

Wetgevend op te treden door een bindend regelgevend kader voor te stellen om de verwezenlijking van deze verschillende doelstellingen te waarborgen.